

Tuyên ngôn đ c l p b t h 2-9-1945 đã m ra m t k nguyên m i, l n đ u tiên ng i dân Vi t Nam có quy n ng ng cao đ u, t hào mình đã tr thành công dân c a m t n c t do và đ c l p. Cũng v i Tuyên ngôn 2-9, nhi u dân t c b áp b c trên th gi i đã nhìn th y con đ ng mà mình dân t c mình có th l a ch n trong s nghi p đ u tranh gi i phóng dân t c.

Cu i tháng 1-1941, Nguy n Ái Qu c tr v n c đ tr c ti p lãnh đ o Cách m ng trong giai đ o n chu n b ti n t i t ng kh i nghĩa giành chính quy n v tay nhân dân. H i ngh Ban Ch p hành Trung ng Đ ng l n th tám do H Chí Minh ch trì, đã kh ng đ nh r ng cách m ng Vi t Nam là cách m ng gi i phóng dân t c, theo tình th n dân ch m i; và chính quy n cách m ng c a n c dân ch m i s là c a chung c a toàn th dân t c.

Năm 1945, tình hình trong n c bi n chuy n r t mau l . Tháng 8-1945, Nh t đ u hàng đ ng mình. Quân đ ng mình chu n b kéo vào n c ta đ gi i giáp vũ khí c a Nh t. Th c dân Pháp

cũng đang ráo riết chuẩn bị quay trở lại xâm lược nước ta một lần nữa. Tình thế lúc này là vô cùng khốn khổ, nhưng cũng là thời cơ ngàn năm có một, nếu chúng ta trôi qua thì sẽ không bao giờ trở lại. Cần phải chớp thời cơ, dũng cảm và kiên quyết, kết hợp thời thế và lực lượng để giành chính quyền, chiếm lĩnh thế phong trào của các thế lực đang nhăm nhe thôn tính Việt Nam, xác lập địa vị làm chủ đất nước của chính quyền Nhân dân trước khi Đế quốc mình kéo vào nước ta và thế dân Pháp quay trở lại. Với nhãn quan cách mạng vô cùng sáng suốt, Hồ Chí Minh đã khẳng định: Lúc này dù phải đốt cháy cả dãy Trường Sơn, cũng phải giành cho bằng được nước độc lập cho Tổ quốc.

Trong hai ngày 16 và 17-8-1945, Hồ Chí Minh đã lãnh đạo Tổng bộ Việt Minh tích cực khai mở Quốc dân Đại hội Tân Trào. Đại hội đã thông qua chương trình phát động tổng khởi nghĩa trong toàn quốc. Đại hội cũng thông qua nhiệm vụ chính sách liên việt, đối nội, đối ngoại; thành lập Ủy ban Dân tộc giải phóng Việt Nam, bao gồm 15 thành viên, do Hồ Chí Minh làm Chủ tịch và Trần Huy Liệu làm Phó Chủ tịch.

Với sự lãnh đạo tài tình của Hồ Chí Minh, tổng khởi nghĩa mùa thu tháng Tám 1945 đã giành thắng lợi vang dội, xóa bỏ ách thống trị của phong kiến, thế dân; quyết tâm làm chủ đất nước liên tục ưu tiên được trao về tay nhân dân lao động.

Sau khởi nghĩa, Ủy ban dân tộc giải phóng đã bổ sung thêm nhiệm vụ nhân sự, trí thức có tâm huyết và tình thế yêu nước, thành lập Chính phủ Lâm thời Nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, do Hồ Chí Minh làm Chủ tịch.

Ngày 2-9-1945, trên đài liên lạc quốc gia trước ng Ba Đình lịch sử, trước cuộc mít tinh của đông đảo nhân dân, bao gồm hàng trăm ngàn đồng bào Hà Nội và các nước được về thăm hỏi, Chủ tịch Hồ Chí Minh thay mặt Chính phủ lâm thời, đã trang trọng đọc bản Tuyên ngôn độc lập bất hủ, tuyên bố với quốc dân đồng bào các nước và toàn thể nhân loại trên thế giới, bất cứ đâu thì nay Nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa đã ra đời.

Toàn văn bản tuyên ngôn độc lập của Chủ tịch Hồ Chí Minh

"Hỡi đồng bào các nước,

"Tôi tự hào vì người đầu sinh ra có quyền bình đẳng. Tôi hóa cho họ những quyền không ai có thể xâm phạm được; trong những quyền này, có quyền được sống, quyền tự do và quyền mưu

có u hình phúc".

Lời bất hủ ý trong bản Tuyên ngôn Độc lập năm 1776 của nước Mỹ. Suy rộng ra, câu ý có ý nghĩa là: tất cả các dân tộc trên thế giới đều sinh ra bình đẳng, dân tộc nào cũng có quyền sống, quyền sung sướng và quyền tự do.

Bản Tuyên ngôn Nhân quyền và Dân quyền của Cách mạng Pháp năm 1791 cũng nói: Người ta sinh ra tự do và bình đẳng về quyền lợi; và phải luôn luôn được tự do và bình đẳng về quyền lợi.

Đó là những lý lẽ không ai chối cãi được.

Thế mà hơn 80 năm nay, bản thề của dân Pháp lại đang là cơ sở tự do, bình đẳng, bác ái, để núp dưới danh nghĩa của ta, áp bức bóc lột bào ta. Hành động của chúng trái hẳn với nhân đạo và chính nghĩa.

Về chính trị, chúng tuy tự do không cho nhân dân ta một chút tự do dân chủ nào.

Chúng thi hành những luật pháp dã man. Chúng lập ba chế độ khác nhau ở Trung, Nam, Bắc để ngăn cản việc thực hiện những nhà của ta, để ngăn cản dân tộc ta đoàn kết.

Chúng lập ra nhà tù nhiều hơn trường học. Chúng thẳng tay chém giết những người yêu nước thương nòi của ta. Chúng tắm các cuộc khởi nghĩa của ta trong những bể máu.

Chúng ràng buộc dân, thi hành chính sách ngu dân.

Chúng dùng thuế phiến, rượu của để làm cho nội tình ta suy nhược.

Về kinh tế, chúng bóc lột dân ta đến tận xương tủy, khiến cho dân ta nghèo nàn, thiếu thốn, nước ta xơ xác, tiêu điều. Chúng cướp không ruộng đất, hầm mỏ, nguyên liệu.

Chúng giết cướp quyên in giấy bạc, xuất cảng và nhập cảng.

Chúng đặt ra hàng trăm thuế vô lý, làm cho dân ta, nhất là dân cày và dân buôn trở nên bần cùng.

Chúng không cho các nhà tư sản ta bóc lột lên. Chúng bóc lột công nhân ta một cách vô cùng tàn nhẫn.

Mùa thu năm 1940, phát xít Nhật đến xâm lăng Đông Dương để thêm căn cứ đánh Đông Minh, thì bọn thực dân Pháp quyên in giấy bạc hàng, mà cứ ăn cướp ta ruộng đất. Từ đó dân ta chịu hai tầng xiềng xích: Pháp và Nhật. Từ đó dân ta càng cực khổ, nghèo nàn. Kết quả là cuối năm ngoái sang đầu năm nay, từ Quảng Trị đến Bắc Kỳ, hơn hai triệu đồng bào ta bị chết đói.

Ngày 9 tháng 3 năm nay, Nhật tấn công khí giới của quân đội Pháp. Bọn thực dân Pháp hoảng sợ là bỏ chạy, hoặc là đầu hàng. Thế là chúng nhận rằng chúng không "bỏ họ" được ta, trái lại, trong 5 năm, chúng đã bán cướp ta hai lần cho Nhật.

Trước ngày 9 tháng 3, biết bao lần Việt Minh đã kêu gọi người Pháp liên minh để chống Nhật. Bọn thực dân Pháp đã không đáp ứng, lại thêm tay kẻ thù của Việt Minh hơn nữa. Thậm chí đến khi thua chạy, chúng còn nhận tâm giết nốt số đồng tù chính trị ở Yên Bái và Cao Bằng.

Tuy vậy, để với người Pháp, đồng bào ta vẫn giữ một thái độ khoan hồng và nhân đạo. Sau cuộc bị bắt ngày 9 tháng 3, Việt Minh đã giúp cho nhiều người Pháp chạy qua biên giới, lại cứu cho nhiều người Pháp ra khỏi nhà giam Nhật và bỏ về tính mạng và tài sản cho họ.

Sở thật là từ mùa thu năm 1940, nước ta đã thành thuộc địa của Nhật, chứ không phải thuộc địa của Pháp nữa. Khi Nhật hàng Đông Minh thì nhân dân chúng ta đã nổi dậy giành chính

quyền, lập nên nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

Số phận là dân ta lấy lại nước Việt Nam từ tay Nhật, chứ không phải tay Pháp.

Pháp chủ, Nhật hàng, vua Bảo Đại thoái vị. Dân ta đã đánh đổ các xiềng xích thực dân gần 100 năm nay để gây dựng nên nước Việt Nam độc lập. Dân ta lại đánh đổ chế độ quân chủ mấy mươi thế kỷ mà lập nên chế độ Dân chủ Cộng hòa.

Bởi thế cho nên, chúng tôi, lâm thời Chính phủ của nước Việt Nam mới, đại biểu cho toàn dân Việt Nam, tuyên bố thoát ly hoàn toàn quan hệ với Pháp, xóa bỏ hết những hiệp ước mà Pháp đã ký với nước Việt Nam, xóa bỏ tất cả mọi điều kiện quy định của Pháp trên đất nước Việt Nam.

Toàn dân Việt Nam, trên đường mặt lòng kiên quyết chống lại âm mưu của bọn thực dân Pháp.

Chúng tôi tin rằng các nước Đồng minh đã công nhận những nguyên tắc dân tộc bình đẳng ở các Hội nghị Têhêrăng và Cựu Kim Sơn, quyết không thể không công nhận quyền độc lập của dân Việt Nam.

Một dân tộc đã gan góc chống ách nô lệ của Pháp hơn 80 năm nay, một dân tộc đã gan góc đứng về phe Đồng Minh chống phát xít mấy năm nay, dân tộc đó phải được tự do! Dân tộc đó phải được độc lập!

Vì những lẽ trên, chúng tôi, lâm thời chính phủ của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, trân trọng tuyên bố với thế giới rằng:

Nước Việt Nam có quyền hưởng tự do và độc lập, và số phận đã thành một nước tự do độc lập. Toàn thể dân tộc Việt Nam quyết đem tất cả tinh thần và lực lượng, tính mạng và của cải để giữ vững quyền tự do, độc lập ấy!"

Tinh thần ngày Quốc khánh 2/9 đối với bất diệt

Viết bởi Ban Biên Tập

Thứ ba, 31 Tháng 8 2021 15:49 -

Tuyên ngôn Độc lập 2-9-1945 đã mở ra một kỷ nguyên mới, là nền tảng tiên quyết của dân Việt Nam có quyền độc lập cao độ, tự hào mình đã trở thành công dân của một nước tự do và độc lập. Cũng với Tuyên ngôn 2-9, nhiều dân tộc bị áp bức trên thế giới đã nhìn thấy con đường mà mình dân tộc mình có thể lựa chọn trong sự nghiệp đấu tranh giành quyền phóng dân tộc.

Và cũng bởi đó từ Tuyên ngôn 2-9, người dân Việt Nam bắt đầu một cuộc sống mới. Phấn khởi và tự hào, tất cả mọi công dân Việt Nam bắt tay vào sự nghiệp đấu tranh để gian khổ hy sinh, không tiếc của cải và xương máu của mình, vì a kháng chiến và a kiên quyết. 66 năm qua là một quá trình phấn đấu hy sinh không gì so sánh nổi của cả dân tộc để bảo vệ và xây dựng nên Tổ quốc Việt Nam hôm nay.

Trong tâm khảm mỗi người dân Việt Nam, tinh thần của ngày Quốc khánh 2-9 sẽ mãi mãi bất diệt.

BBT (Tổng hợp)